

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/12/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212211874
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212211874.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ley Stovičkovej a sudcov JUDr. Ivety Jankovičovej a JUDr. Martina Holiča vo veci starostlivosti o maloletú Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: I. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom W. Z., J. U. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Helenou Buzgóovou, advokátkou, Dunajská Streda, Alžbetínske námestie 2 a F. S., nar. X.X.XXXX, bytom N. XX, zastúpený JUDr. Petrom Kovácsom, advokátom, Rovinka 651, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 16. októbra 2013, č.k. 12P/101/2012-219, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zvýšil otcovi výživné na maloletú zo 116,18 eur (3 500 Sk) na 180 eur mesačne od 20.7.2012. Zároveň otcovi povolil dlh zročného výživného za obdobie od 20.7.2012 do 31.10.2013 vo výške 982 eur zaplatiť v splátkach vo výške 50 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Súčasne mu uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 178,22 eur. O trovách konania vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil ust. § 62, 63 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, 77 ods. 1 a § 78 zákona o rodine a podstatnou zmenou pomerov na strane oprávnenej osoby - maloletej, spočívajúcej v zmene odôvodnených potrieb, ako aj na strane povinných osôb - rodičov maloletej. Vychádzal z toho, že maloletá si plní povinnú školskú dochádzku v závere druhého stupňa základnej školy, z čoho vyplývajú aj jej zvýšené nároky jej odôvodnených potrieb, než pri predchádzajúcej úprave výživného. Zvýšili sa aj jej výdavky v súvislosti s mimoškolskými aktivitami, ktoré je potrebné v rámci možnosti podporovať, nakoľko sú v záujme jej prípravy na budúce povolanie a uplatnenie. Zohľadnil skutočnosť, že maloletá je vo veku výrazného a zrýchleného fyzického aj duševného vývoja (puberta), s čím sú spojené aj zvýšené výdavky na jej základné odôvodnené potreby (strava, ošatenie, hygienické potreby). Zvýšené (účelné - dôvodné) výdavky má matka aj na maloletú v súvislosti s ošatrením u zubára, ktoré sú preukázané, odhadom pri liečbe v trvaní dvoch rokov v celkovej sume 2 000 eur predstavujú v priemere 80 eur mesačne od mája 2012 a tiež aj v súvislosti s výživovými doplnkami. Zmenu pomerov zohľadnil aj na strane oboch povinných rodičov, ktorým pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti a ktorým sa zlepšili ich majetkové pomery, nakoľko si vyriešili, hoci aj na úkor úverového zaťaženia, svoje bytové otázky a otec je vlastníkom aj dvoch motorových vozidiel, zvýšili sa ich príjmy, matke skoro dvojnásobne, otcovi o 200 eur. Z uvedeného vyvodil dôvodnosť zvýšenia výživného otcovi na maloletú. Poukázal na to,

že otec si musí byť vedomý toho, že jeho vyživovacia povinnosť sa fyzickým a duševným vývojom dieťaťa a rastom nárokov jeho odôvodnených potrieb mimo bežných, aj súvisiacich s voľnočasovými aktivitami a nadobúdaním vzdelania a prípravou na budúce povolanie (aj v budúcnosti neustále zvyšuje), a to aj v prípade stagnácie jeho zárobkových a majetkových pomerov a rovnako aj matka, ktorá už hradí zvyšujúce sa náklady na potreby dieťaťa (keďže aj matka má vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, ktorú v súčasnosti už nevyvažuje výlučne osobnou starostlivosťou o maloletú, ako tomu bolo v čase predchádzajúcej úpravy, ale len čiastočnou) a tiež sa musí, hoci nie v takej miere ako otec, podieľať na jej výžive finančne, musí sa na zvýšených nákladoch podieľať aj otec. Zvýšenú výšku výživného posúdil 16% z priemerného mesačného príjmu otca, ktorú porovnal s tým, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe je možné na výživné všetkým deťom počítať až 30% čistého príjmu výživou povinného rodiča, ktorú je otec schopný popri účelných výdavkoch na bývanie, úvery a ďalšie dieťa platiť, keďže aj jeho manželka je už zárobkovo činná. Dospel k záveru, že spolu so starostlivosťou matky a čiastočnou úhradou výdavkov z jej strany na maloletú sú pokryté odôvodnené potreby dieťaťa. Keďže výživné určil späťne od podania návrhu a otec platil výživné podľa prechádzajúcej úpravy, dospel k záveru, že otcovi vznikol dlh na výživnom za tri mesiace po 63,82 eur (august - október 2013) plus dvanásť dní za júl 2013 (63,82/31 dní x 12 dní), ktorý dlh je povinný zaplatiť v splátkach spolu s bežným výživným. Výšku splátok odôvodnil tým, aby bola zvládnuteľná otcom a aby bol dlh v záujme maloletej zároveň v čo najkratšom možnom čase zaplatený (§ 160 ods. 1 a 2 O.s.p.). Výrok o trovách konania štátu odôvodnil ust. § 148 ods. 1 O.s.p. a znalečným prisúdením uznesením z 21.5.2013 č.k. 12C/101/2012-162 a z 27.8.2013 č.k. 12C/101/2012-188, v zmysle ktorých prostriedkov štátu bola vyplatená suma 66,56 eur a 111,66 eur, pričom z prostriedkov štátu tak bola vyplatená suma 178,22 eur. Určenie povinnosti otcovi zaplatiť náhradu za znalecké dokazovanie odôvodnil tým, že znalecké dokazovanie bolo vykonané na základe návrhu otca maloletej, pričom návrh vzal späť, čím podľa procesného výsledku spôsobil trovy štátu bezdôvodne. Výrok o trovách konania účastníkov odôvodnil ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie otec maloletej, ktorý navrhol jeho zmenu tak, aby výživné od 20.7.2012 bolo zvýšené zo 116,18 eur mesačne na 140 eur mesačne a dlh zročného výživného za obdobie od 20.7.2012 do 31.10.2013 vo výške 982 eur mu súd povolil zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok od právoplatnosti rozsudku a zrušiť povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu 178,22 eur. Odvolanie odôvodnil procesnými a hmotnoprávnymi vadami rozhodnutia súdu prvého stupňa. Podľa odvolateľa, súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav veci. Namietal tiež samotné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré podľa jeho názoru sa obmedzuje viac menej len na citácie zákona. Poukázal tiež na to, že maloletej platí poisťku. Vychádzal z toho, že súd prvého stupňa sám konštatoval, že pomery týkajúce sa majetku a zárobkových možností matky maloletej sa výrazne zvýšili, najviac mzda a matka nadobudla do vlastníctva aj byt. Odvolateľ uviedol, že uňho neprišlo k podstatným zmenám, jeho zárobok je v podstate rovnaký ako v roku 2007, vzhľadom k inflácii je jeho príjem nižší ako v roku 2007. Nesprávnym považoval záver súdu prvého stupňa, že jeho životná úroveň stagnuje, nakoľko podľa jeho názoru, oproti minulému obdobiu, kedy bolo výživné ostatný krát určené, poklesla. Namietal, že matka maloletej zatajila svoje príjmy, ako aj ostatný majetok, ktorými sú osobné motorové vozidlá. Poukázal na to, že vlastní síce rodinný dom v BSM, ale okrem výdavkov na jeho prevádzku platí aj hypotéku, výdavky, ktoré potrebuje nevyhnutne vynaložiť, ktoré však súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí nezohľadnil. Argumentoval tým, že zvýšenú výšku výživného nemá platiť z dôvodu absencie finančných prostriedkov, nakoľko po odrátaní jeho nevyhnutných nákladov na živobytie, ako aj jeho rodiny, mu nezostane 180 eur mesačne. Namietal aj záver súdu prvého stupňa, že vyživovacia povinnosť matky je sčasti krytá priamo jej faktickou osobnou starostlivosťou o maloletú, z ktorého dôvodu po finančnej stránke sa vo zvýšenej miere na vyživovacej povinnosti musí podieľať otec maloletej z dôvodu, že matka faktickou osobnou starostlivosťou sa o maloletú nestará. Podľa jeho názoru, niet dôvodu, aby on sanoval zvýšené náklady osoby, ktorá sa o maloletú stará z dôvodu neprítomnosti jej matky.

Matka maloletej vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu vecnej správnosti v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť. Poukázala na to, že pri rozvoze manželstva 1.7.2005 bolo výživné určené otcovi na maloletú vo výške 49,79 eur, pričom od uvedeného obdobia sa o maloletú otec začal zaujímať až od roku 2008. Maloletá je v súčasnosti žiačkou 9. triedy ZŠ v W. Z. a jej potreby, ako aj náklady na ňu od roku 2007 sa podstatne za ostatných 6,5 roka zmenili. Maloletá má problémy so stravovaním, a preto má výdavky na osobitnú prípravu jedál, rôzne vitamíny, ovocie, varenú stravu a lekársku starostlivosť. Výdavky na maloletú uviedla vo výške 350 eur. Poukázala na to, že v roku

2009 si založila novú rodinu, z ktorého manželstva pochádzajú dve maloleté deti, G., nar. XX.X.XXXX a N., nar. XX.X.XXXX, ktoré navštevujú predškolské zariadenie, na ktoré má mesačné výdavky 500 eur. Uviedla, že s manželom a maloletými deťmi bývajú v byte, kde réžia a náklady na domácnosť sú 786,81 eur spolu aj s úvermi, ktoré splácajú. V súčasnosti byt, v ktorom bývajú, odpredali a kúpili si byt väčší z dôvodu, aby mohli kultúrnejšie bývať s maloletými deťmi. Poukázala na to, že na maloletú okrem bežných výdavkov má aj mimoriadne výdavky a na výšku svojho priemerného mesačného platu 700 až 800 eur zdravotnej sestry a pokiaľ má mimoriadne služby tak dosahuje 850 eur, jej manžel má čistý mesačný príjem od 600 do 700 eur, rodinné prídavky má 68 eur.

Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p.), preskúmal rozhodnutie postupom bez nariadeného odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť.

Predmetom konania je zvýšenie výživného maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z.). V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. V zmysle ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých potrieb osoby, ktorej má byť poskytované. Výživou dieťaťa je mienené zabezpečovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej. Právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká narodením (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné pre maloleté deti slúži nielen k uspokojovaniu ich výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava), ale aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopností, náklonností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote.

Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé súčasne od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby maloletého dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa. Uvedené chápanie je v súlade so zásadou úmernosti životnej miery dieťaťa životnej miere rodičov. U povinnej osoby rozhodujú reálne možnosti a schopnosti poskytovať výživné. Potenciálne zárobkové možnosti rodičov nie sú ovšem dané len ich subjektívnymi okolnosťami - stránkou fyzickou a psychickou, pôjde najmä o vlohy, náklonnosti, vedomosti, skúsenosti a celkový zdravotný stav, ale aj o niektoré okolnosti objektívneho rázu - výber pracovných príležitostí v určitom mieste. K zodpovednému zhodnoteniu schopností a možností rodičov je potrebné zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia vyživovaciu povinnosť podľa zákona o rodine.

Podľa § 163 ods. 1 O. s. p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Ustanoveniu § 163 ods. 1 O. s. p. korešponduje úprava obsiahnutá v ustanovení § 78 ods. 1 zákona o rodine. Z citovaného ustanovenia vyplýva zásada, že úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý tu je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. Môže prísť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom (fyzickým vyspíevaním, počínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie), ale môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v dovtedajšom rozsahu, napr. v dôsledku vzrastu alebo poklesu jeho príjmu, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, nie len o zmenu prechodnú, a zmena sa musí týkať navyše skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. Súdne rozhodnutie je možné zmeniť od zmeny pomerov aj za dobu minulú. Inak pre rozhodnutia o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

Matka maloletej návrhom doručeným súdu 20.7.2012 si uplatnila právo na zvýšenie výživného maloletej z dôvodu, že ostatná úprava vyživovacej povinnosti bola súdom vykonaná v roku 2007, v súčasnosti má maloletá 14 rokov a náklady na ňu sa podstatne zvýšili a predstavujú výdavky na školské potreby, mimoškolské aktivity, doučovanie a jazykovú školu, spolu so stravou, ošatením a hygienickými potrebami 450 eur mesačne, k čomu sa pripájajú aj vysoké náklady na maloletú za stomatologickú liečbu nasadením zubného strojčeka od mája 2012. Uviedla tiež, že jej pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Otec navrhol návrhu vyhovieť čiastočne a výživné zvýšiť na 140 eur mesačne. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť podľa zárobkových a majetkových pomerov rodičov a odôvodnených potrieb maloletej.

Ostatný krát bola vyživovacia povinnosť upravená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo 17.4.2007, č.k. 12P/3/2007-97, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.5.2007, ktorým súd zvýšil otcovi výživné od 1.1.2007 na 116,18 eur (3 500 Sk). Maloletá v rozhodnom čase tejto úpravy mala 8,5 roka a bola žiačkou druhej triedy ZŠ. Matka bývala s maloletej u svojho otca v štvorizbovom rodinnom dome, z ktorého nadobudla dedením podiel vo výške 1/4-ina. Mala zvýšené výdavky na maloletú na poplatky v školskom klube detí 8,30 eur (250 Sk) mesačne, absolvovala s maloletou pravidelné kontroly u ortopéda, maloletá užívala výživové doplnky na odporúčanie ortopéda s výdavkom 16,60 eur (500 Sk) mesačne. Otec v čase tejto úpravy žil v novom manželstve, ktoré uzavrel v januári 2007, v podnájme u matky svojej manželky, za ktorý platil 232,36 eur (7 000 Sk) mesačne, v roku 2006 dosiahol príjem 911,01 eur (27 445 Sk), jeho manželka bola nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce. Splácal úver spotrebovaný na rekonštrukciu rodinného domu u svojho otca, v ktorom býval po rozvode manželstva s matkou maloletej. Matka dosahovala v čase tejto úpravy príjem 400 až 430 eur (12 000 až 13 000 Sk) mesačne s výdavkom na cestovnom do zamestnania 49,79 eur (1 500 Sk) mesačne a splácala úver spotrebovaný na kúpu zariadenia nimi obývanej časti rodinného domu. Mala zdravotné problémy, pre ktoré bola sledovaná kardiológom.

Matka v apríli 2009 uzavrela nové manželstvo, s manželom žijú v spoločnej domácnosti a z manželstva pochádzajú dve maloleté deti G. a N.. S manželom a deťmi bývajú v trojizbovom byte nadobudnutom približne pred 5 rokmi spoločne, výdavky na bývanie majú 165 eur mesačne, správcovi bytového domu 16 eur za plyn a 43 eur za elektrinu mesačne, 130 eur za komunálny odpad ročne. Všetkým trom deťom platí poistenie (13,64 eur, 19,48 eur, 19,54 eur). S manželom splácajú tri úvery, z toho dve hypotéky po 256,63 eur a 194 eur a úver na prestavbu bytu, nakoľko kúpili starý byt a bolo potrebné vymeniť kuchyňu aj kúpeľňu. Obe mladšie dcéry chodia do škôlky s výdavkami 75 eur mesačne. Sú zdravé, zvýšené výdavky na ich starostlivosť nie sú. Maloletá Y. navštevuje tretí ročník jazykovej školy dva krát do týždňa po dve hodiny, kde sa učí anglický jazyk s poplatkom 90 eur na pol roka a za doučovanie z matematiky a slovenského jazyka platí 80 eur mesačne. Na stomatologickú liečbu maloletej matka doposiaľ vynaložila 800 eur, z toho otec prispel 80 eur, celkové výdavky stomatológ odhadol na 2 000 eur s dobou liečby dva roky. Dieťa má problémy so stravovaním, trpí nechutenstvom a nepociťuje hlad, na odporúčanie pediatra - imunológa matka musí zakupovať nutričné drinky a výživové doplnky za asi 40 eur mesačne. Maloletá je žiačkou 9. ročníka ZŠ, výdavky spojené so začiatkom školského roka matka odhadla asi na 100 eur. Matka uviedla, že otec maloletej jej aj sám kupuje ošatenie a obuv, avšak tieto veci ostávajú u otca. Matka je naďalej v starostlivosti kardiológa, výdavky s tým odhadla asi na 50 eur polročne (cestovné, vyšetrenia a lieky).

Čistý mesačný príjem matky bol za ostatných 12 mesiacov vo výške 768,37 eur mesačne, ktorá skutočnosť vyplýva z potvrdenia zamestnávateľa z 27.8.2012. Zdrojom príjmu matky je aj rodičovský príspevok do septembra 2012 a prídavky na tri deti. Od septembra 2012 do augusta 2013 bol čistý mesačný príjem matky 806,68 eur mesačne, v septembri 895,33 eur. Jej manžel mal čistý mesačný príjem za rovnaké obdobie 692,61 eur. Za obdobie od apríla 2011 do marca 2012 mal manžel matky čistý mesačný príjem 500,94 eur mesačne.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že obaja s manželkou sú zamestnaní, vlastní rodinný dom v BSM, nadobudnutý v roku 2008 kúpnu zmluvou a záhradu v podiely 12/14-in, ktorú kúpili v máji 2011. Dom je zaťažený hypotékou so splátkami 269,88 eur mesačne a splácajú tiež viacero úverov z banky a pôžičky od zamestnávateľa spotrebované na opravu motorových vozidiel, nakoľko vlastní dve vozidlá: NISSAN Teranno, 16 ročné a OPEL Astra, r.v. 2002, ku ktorým platia aj poistenia a stavebné úpravy na dome (výmena okien, omietka, výmena plynového kotla). Výdavky na bývanie majú 83 eur na elektrinu a 49 eur na plyn mesačne a poplatky obci 73 eur ročne, obaja s manželkou si platia poistenie profesijnej zodpovednosti po 32,86 eur ročne. Otec si platí ešte životné poistenie 17 eur mesačne a úrazové poistenie pre celú rodinu (dve deti, manželka, otec maloletej) 35 eur mesačne a pre maloletú Y. platí ďalej poistenie spojené so sporením 17 eur mesačne. Má vlastného koňa v hodnote asi 1 000 eur a ďalšieho koňa u seba ustajňuje. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej U., nar. v roku XXXX, ktorá v roku 2012 navštevovala detské jasle s výdavkom okolo 220 eur mesačne, v súčasnosti navštevuje škôlku s výdavkami 40 eur mesačne, platí jej poistenie 18 eur mesačne, navštevuje alergológa, výdavky na lieky predstavujú podľa potvrdenia lekára 30 až 40 eur mesačne.

Čistý mesačný príjem otca bol od januára do októbra 2012 1 125,29 eur mesačne a za rovnaké obdobie mala jeho manželka pracujúca u rovnakého zamestnávateľa príjem v priemere 598,97 eur mesačne. V roku 2013 od januára do septembra bol čistý mesačný príjem otca 1.109,06 eur a jeho manželky za rovnaké obdobie 646,27 eur mesačne.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa vychádzal pri porovnaní rozhodných skutočností z predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 17.4.2007 č. k. 12 P/3/2007 - 97, právoplatného 16.5.2007, ktorým súd zvýšil výživné na maloletú od 1.1.2007 na 116,18 eur (3 500 Sk). Matka dosahovala príjem 430 eur mesačne a otec príjem 911,01 eur mesačne, jeho manželka bola nezamestnaná. Maloletá mala 9 rokov.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že od ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti - 1.1.2007, do počiatku navrhovanej zmeny výživného zvýšením, do 20.7.2012, uplynulo 5 a pol roka, z ktorej skutočnosti vyplýva, že zmenu výživného odôvodňuje už len samotné uplynutie dlhšieho časového obdobia a s tým spojené zvýšenie nákladov (§ 78 ods. 3 zákona o rodine), rovnako tiež zmena závažného

charakteru, majúca navyše ráz trvalosti, o ktorý prípad ide aj v danej veci, nakoľko záver povinnej školskej dochádzky maloletej Y. súdna prax všeobecne považuje podstatnou zmenou okolností spojenou so zvýšením odôvodnených potrieb dieťaťa s plnením školských povinností a v niektorých prípadoch aj súvisiacich nákladov.

Matke od predchádzajúcej úpravy výživného (od 1.1.2007) sa zvýšil čistý mesačný príjem zo 430 eur na 768 eur v roku 2012 (o 338 eur) a pribudli jej dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom pochádzajúcim z nového manželstva. Príjem manžela matky je 682 eur. Otcovi sa príjem zvýšil oproti predchádzajúcej úprave z 911 eur na 1 125 eur (o 214 eur) a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť, jeho manželka sa zamestnala s príjmom 599 eur. Odvolací súd dospel k záveru, že u oboch rodičov sa zlepšili bytové pomery, otec je vlastníkom dvoch motorových vozidiel a koňa, z ktorých skutočností vyplýva, že jeho majetkové pomery sú vyššie než majetkové pomery matky, ktorej pribudli dve vyživovacie povinnosti, otcovi jedna. Majetkové pomery otca vyhodnotil nadštandardnými, ktoré mu nepochybne umožňujú platiť zvýšené výživné vo výške určenej súdom. Okrem uvedeného, maloletá má zákonné právo podieľať sa na zvýšenej životnej úrovni otca (§ 62 ods. 2).

Dlh zročného výživného na Y. určil súd prvého stupňa za rozhodné obdobie od 20.7.2012 do 31.10.2013 rozdielom spätne zvýšeného výživného a výživného otcom skutočne plateného. Otec mal za rozhodné obdobie zaplatiť na výživnom Y. 180 eur mesačne ale platil 116,18 eur mesačne podľa predchádzajúcej úpravy, rozdiel 63,82 eur mesačne. V roku 2012 má preto dlh na výživnom vo výške 343,80 eur (63,82 : 31 x 12 = 24,70 eur za júl 2012 a za august až december 2012 5 x 63,82 = 319,10 eur) a v roku 2013 vo výške 638,20 eur (1é mesiacov x 63,80 eur). Spolu má otec dlh 982 eur.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Citované ustanovenie upravuje všeobecnú lehotu na plnenie tri dni, ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Určenie dlhšej než trojdennej lehoty na plnenie, ako aj povolenie splátok, patrí medzi procesné úkony súdu, ktoré zákon zveruje do jeho voľnej úvahy, pretože ust. § 160 ods. 1 náleží v tomto smere k ustanoveniam pružným (flexibilným). Súdu je tak umožnené, aby sám a nezávisle od návrhu účastníkov uvážil, či je povolenie predmetnej výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, ktorému sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdenej čiastky alebo na iné okolnosti prípadu.

Dlh vzniknutý spätým zvýšením výživného na Y. a platením výživného otcom od 20.7.2012 do 31.10.2013 rozhodného obdobia podľa predchádzajúceho rozhodnutia, správne povolil súd prvého stupňa otcovi zaplatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným po 50 eur pod následkom straty výhody splátok v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p. a § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže maloletá Y., v prípade neplnenia dlhu otcom v splátkach, požiadať o splnenie celého dlhu, ale len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Zaplatenie dlhu zročného výživného v splátkach povolil otcovi vzhľadom na výšku dlhu 982 eur, správanie sa otca, ktorý výživné určené podľa predchádzajúceho rozhodnutia má vyrovnané a vzhľadom k jeho možnostiam platenia.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O. s. p. potvrdil z dôvodu vecnej správnosti.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 O. s. p., podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie v danej veci v súlade s ustanovením § 81 ods. 1 O. s. p. mohlo začať aj bez návrhu.

Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.